

Preventivní program pro školní rok 2024/2025

Ředitel školy Ing. Bc. Jaroslav Kostelníček	
Vypracovala: Mgr. Soňa Řeháková, metodik prevence	Pedagogická rada seznámena:
Platnost od 1. 9. 2024	

Minimální preventivní program**1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE**

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Bc. Jaroslav Kostelníček
Telefon na ředitele	776184 801
E-mail na ředitele	kostelnicek@zsjednicka.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Soňa Řeháková		
Telefon	493 533 133, 775 910 884		
E-mail	rehakova@zsjednicka.cz		
Specializační studium	Ano	Studuje x	Ne
Realizátor vzdělávání			

Jméno výchovného poradce – 1. stupeň	Mgr. Tamara Vonková		
2. stupeň	Mgr. Klára Dvořáková		
Telefon	493 533 133		
E-mail	vonkova@zsjednicka.cz, dvorakova@zsjednicka.cz		
Specializační studium	Ano x	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání			

Jméno sociálního pedagoga	Bc. Michaela Ižariková, Mgr. Lenka Tučková		
Telefon	493 133 533		
E-mail	izarikova@zsjednicka.cz, tuckova@zsjednicka.cz		

	Počet tříd	Počet žáků	Počet ped. pracovníků
1. stupeň	13	281	15
2. stupeň	15	365	28 učitelů, 13 asistentů pedag., 6 vychovatelek

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Změna na pozici metodika prevence od dubna 2024	
Od dubna 2024 2 sociální pedagogové	
2 výchovní poradci – pro 1.a 2. ročník, pro 3.-9. ročník	
Školní poradenské zařízení – ředitel školy, zástupkyně ředitele školy, výchovní poradci, sociální pedagogové, metodik prevence	Schůzky 1x měsíčně dle plánu + podle aktuální situace častěji
Speciální pedagogové -6, etopedické vzdělání -1	
<p>PROBLEMATIKA ŘEŠENÁ V PRŮBĚHU ŠKOLNÍHO ROKU 2023/2024</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nárůst spotřeby energetických nápojů - Sebepoškození – zaznamenáno u dívek - Porušování školního řádu – velmi často ve spojitosti s užíváním mobilních telefonů - Zanedbávání povinné školní docházky - Podpora žáků v obtížné rodinné situaci 	<p>PŘÍLEŽITOSTI KE ZLEPŠENÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2024/2025</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulace spotřeby energetických nápojů - Pracovat se žáky i zákonnými zástupci v oblasti prevence sebepoškození a zvládání zátěžových situací - Změna školního řádu v oblasti užívání mobilních telefonů - Pokračovat v budování partnerských vtaů se zákonnými zástupci (jednání rodič-žák-učitel)
<p>PROBLEMATIKA, KTERÁ NEMUSELA BÝT ŘEŠENA V PRŮBĚHU ŠKOLNÍHO ROKU 2023/2024</p> <p>- chování spojené s rasovou nenávisť, chování namířené proti žákům s odlišným mateřským jazykem – zde se preventivní působení daří, žáci-cizinci (především z Ukrajiny) se do školního prostředí začlenili bez větších potíží. Ojedinele se objevují komentáře k užívání jejich rodného jazyka při vzájemné komunikaci – naplněn dílčí cíl preventivního programu školního roku 2023/2024</p>	<p>AKTIVITY, VE KTERÝCH CHCEME POKRAČOVAT VE ŠKOLNÍM ROCE 2024/2025</p> <p>- v komunikaci se zákonnými zástupci žáků a se žáky – častější jednání ve složení rodič-žák-učitel – a to v oblasti výukové i v oblasti řešení problematického chování</p> <p>- akce pořádané žáky pro žáky z různých tříd – práce školního parlamentu</p> <p>-zapojení žáků do sportovních soutěží, do soutěží vědomostních a dovednostních</p> <p>-výuka mimo školu – exkurze, práce v knihovně,...</p> <p>-preventivní program Etické dílny</p> <p>-</p>

3. STANOVENÍ CÍLŮ MPP

Cíl:	Zorganizování a realizace adaptačního pobytu pro žáky 6. tříd
Ukazatele dosažení cíle:	Vědomí o třídních pravidlech, jejich zvnitřnění, respektující atmosféra ve třídě
Zdůvodnění cíle:	Důraz na kvalitu vztahů mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora bezpečného prostředí ve škole

Cíl:	Prevence užívání energetických nápojů
Ukazatele dosažení cíle:	Vědomí žáků o škodlivosti těchto nápojů, způsoby relaxace, obnovení sil psychický i fyzických
Zdůvodnění cíle:	Negativní dopad na zdraví žáků, jejich vnímání a prožívání
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Předcházení zneužívání návykových látek, podpora zdravého životního stylu

Cíl:	Prevence sebepoškození
Ukazatele dosažení cíle:	Zdravé přijímání vlastního těla, zdravá psychika, práce se zátěží, motivace ke změně, spolupráce s rodinou
Zdůvodnění cíle:	Negativní dopad na fyzické i duševní zdraví žáků, znát způsoby vyrovnání se stresem, uvědomění si, že sebepoškození nese jen přechodnou úlevu
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora zdravého životního stylu, vyrovnání se se situacemi jedincem vnímanými jako zátěžové

Cíl:	Prevence záškoláctví
Ukazatele dosažení cíle:	Respektování pravidel školního řádu a omlouvání absence, kvalitní komunikace se zákonnými zástupci žáků
Zdůvodnění cíle:	Podpora motivace a pozitivního vnímání učení a školní práce, povinností
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Individuální přístup k žákům, sledování jejich potřeb

Cíl:	Prevence kyberšikany a šikany
Ukazatele dosažení cíle:	Volný čas o přestávkách bez technologií a využití jiných způsobů trávení času o přestávkách – společenské hry, knihy, obecně mimo školu – společenská pravidla, zmírnění agrese, kvalitní komunikace Zanést do školního řádu pravidla používání ICT, intranetu a mobilních telefonů (během vyučování, přestávkách, v areálu školy).
Zdůvodnění cíle:	Důraz na osobní kontakty, osobní komunikaci
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Budování partnerských vztahů mezi žáky, tolerance, respekt

Cíl:	Prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s poruchou autistického spektra
Ukazatele dosažení cíle:	Dodržování pravidel jasnosti, konkrétnosti, vyšší míry tolerance, možnosti odpočinku
Zdůvodnění cíle:	Chování a projevy jsou u každého žáka s PAS značně různorodé. Vytváření psychicky bezpečného prostředí pro všechny žáky ve škole.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Směřování žáků k vzájemné toleranci, respektu, chápání odlišnosti

Cíl:	Prevence projevů rasové nesnášenlivosti a xenofobie
Ukazatele dosažení cíle:	Informace o národnostních menšinách, právech a povinnostech
Zdůvodnění cíle:	Mnoho žáků s odlišným mateřským jazykem a z prostředí kulturně odlišného vyžaduje vnímání všech jako rovnocenných partnerů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Budování respektujícího prostředí

4. SKLADBA AKTIVIT MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY ve školní roce 2023/2024

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	JEDEME NA ADAPTAČNÍ KURZ
Stručná charakteristika	Seznámení s aktivitami, které lze během adaptačního pobytu realizovat, program, zpětná vazba, zážitková pedagogika
Realizátor/lektor	vzdělávání a inovace – školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace
Počet proškolených pedagogů	3
Počet hodin	8
Termín konání	15. 6. 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	DIAGNOSTIKA VZTAHŮ VE TŘÍDĚ
Stručná charakteristika	Využívání diagnostických metod ve třídě
Realizátor/lektor	Phdr. R. Braun, Mgr. K. Homolová
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	16
Termín konání	16. 11. 2023, 8. 12. 2023

Název a odborné zaměření vzdělávání	HRY S PSYCHOLOGICKÝM OBSAHEM
Stručná charakteristika	Přednášky a cvičení práci se třídou
Realizátor/lektor	Phdr. R. Braun
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	8
Termín konání	20. 10. 2023

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování pro školní rok 2024/2025

Ročník/pololetí	Předmět	Téma	Časová dotace	Vyučující
1.-9. ročník	Třídnické chvílky-začátek školního roku	Nastavení třídních pravidel, prevence šikany, projevů agrese	2-3 hodiny	Třídní učitelé
1.-5. ročník	Prvouka, vlastivěda	Rodina, zdravý životní styl, vyrovnání se se zátěží,...		
1.-9.ročník	Prvouka, vlastivěda, výchova k občanství, tělesná výchova	Prevence v dopravě, bezpečnost na silnici – chodec, cyklista	průběžně	Vyučující daných předmětů
1.-3.ročník		Dopravní výchova ve školní družině	1 den	Vychovatelky školní družiny
4. ročník		Dopravní výchova na dopravním hřišti		Třídní učitel
6. ročník/1. pololetí		Adaptační pobyt	2 dny	Metodik prevence, sociální pedagog, výchovný poradce, třídní učitel, asistent pedagoga
6. ročník	Výchova ke zdraví	Zdravý životní styl, poruchy příjmu potravy, vyrovnání se stresem, sexuální chování, vnímání vlastního těla, prevence zneužívání alkoholu, tabáku aj.		Vyučující předmětu
7., 9. ročník	Výchova k občanství	Návykové látky, zdravý životní styl, šikana, kyberšikana, duševní zdraví, prevence rasismu, náboženské sekty, rizikové sexuální chování	průběžně	Vyučující předmětu, třídní učitelé

8. ročník	Pracovní činnosti	Zdravá strava, prevence poruch příjmu potravy	průběžně	Vyučující předmětu
4.-9. ročník	Informatika	Bezpečnost v IT, bezpečnost na sociál. sítích, nelátkové závislosti, prevence kyberšikany	průběžně	Vyučující předmětu
1.-9. ročník	Tělesná výchova	Zdravý životní styl, nabídka aktivního trávení volného času		

Otázky a oblasti prevence jsou přirozeně včleňovány do jednotlivých předmětů, je s nimi průběžně pracováno

1. stupeň: český jazyk, prvouka, výtvarná výchova, tělesná výchova, vlastivěda, přírodověda, hudební výchova, informatika

2. stupeň: český jazyk, přírodopis, chemie, výchova ke zdraví, tělesná výchova, výtvarná výchova, informatika, výchova k občanství

Specifická prevence pro školní rok 2024/2025 - plán

Název programu	Etické dílny
Typ programu	Preventivní program
Stručná charakteristika programu	Etické dílny jsou certifikované programy primární prevence poskytované Hope4kids, z.s. Zábavnou formou pomáhají budovat charakter dětí a dospívajících a předcházet jejich rizikovému chování. Zároveň splňují zásady efektivní prevence. Programy jsou interaktivní s pestrou škálou didaktických metod jako je hraní rolí, diskuse, skupinové aktivity a hry podporující komunikaci, spolupráci a kreativitu.
Realizátor	Hope4kids, z.s.
Cílová skupina	Žáci 1. – 9. ročníku
Počet žáků v programu	Cca 650
Počet hodin programu	Cca 76 hodin
Návaznost programu na cíle MPP	ano
Ukazatele úspěšnosti	Vzájemná zpětná vazba
Termín	V průběhu celého školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Soňa Řeháková

Název programu	besedy s příslušníky Policie ČR, popř. městské policie
Typ programu	Preventivní program
Stručná charakteristika programu	Besedy na téma agrese, šikany, užívání návykových látek, rasové nesnášenlivosti, nebezpečí online světa a kyberprostoru, nelátkové závislosti
Realizátor	Policie ČR
Cílová skupina	Žáci 3. – 9. ročníku
Počet žáků v programu	Cca 500
Počet hodin programu	Cca 50 hodin
Návaznost programu na cíle MPP	ano
Ukazatele úspěšnosti	Vzájemná zpětná vazba
Termín	V průběhu celého školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Soňa Řeháková

c) Rodiče pro školní rok 2023/2024

Název programu	Rizika kyberprostoru - jak mluvit s dětmi?
Stručná charakteristika programu	Náplní interaktivního setkání bude otevřená diskuse o tom, jak naše děti tráví svůj čas ve virtuálním světě. V čem tento svět nabízí příležitosti a kde jsou naopak případná rizika? Jak se v této oblasti bezpečně pohybovat a na co si dát pozor? Praktické nápady, jak s dětmi hovořit a jak s nimi (ne)držet krok, ale aspoň "krůček"...
Realizátor	Mgr. Lukáš Nálevka, metodik prevence při Pedagogicko-psychologické poradně v Jičíně a supervizor ve školství.
Počet hodin programu	2 hodiny
Termín konání	30. 5. 2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Soňa Řeháková, Mgr. Lenka Tučková, Bc. Michaela Ižariková

Rodiče pro školní rok 2024/2025 - plán

Název programu	Téma spojené se sebepoškozováním
Stručná charakteristika programu	edukovat o reálných motivech a rizicích sebepoškozování, rozšířit paletu strategií pro zvládání stresu. Jak může rodič pomoci svému dítěti
Realizátor	Odborník na danou problematiku
Počet hodin programu	2 hodiny
Termín konání	duben 2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Soňa Řeháková, Mgr. Lenka Tučková, Bc. Michaela Ižariková

5. EVALUACE

A) Kvalitativní hodnocení

V průběhu školního roku 2023/2024 došlo k **personální změně na pozici metodika prevence** – na začátku dubna převzala po odcházející metodičce prevence (Mgr. Pušová) tuto pozici Mgr. Soňa Řeháková.

Ve školním roce 2023/2024 se žáci 1. i 2. stupně v souladu s cíli preventivního programu zúčastňovali mnoha akcí, ať již **kulturních, sportovních, ale také exkurzí a besed**. Žáci se také zapojili do rozličných projektových aktivit. Žáci byli podporováni v účasti v nejrůznějších **soutěžích výukového i sportovního charakteru. Do sportovních soutěží bylo zapojeno na 100 žáků – úspěch zažili také žáci, kteří nezažijí takovou úspěšnost v naukových předmětech, ale jejich pohybové nadání a cit pro sport jim v těchto aktivitách pomohly ke skvělým výsledkům**. Škola dlouhodobě usiluje o to, aby dokázala žákům nabídnout **a ukázat také možnosti smysluplného využití volného času**. Proto jsou ve škole organizovány různé **zájmové kroužky**. Ve škole klademe důraz na otevřenou a respektující komunikaci. Nedílnou součástí školy je žákovský parlament, který se schází přibližně dvakrát měsíčně. Přináší směrem k pedagogickým zaměstnancům školy i směrem ke spolužákům řadu nápadů. Díky **činnosti školního parlamentu** proběhla ve škole např. Mikulášská nadílka, den ve společenském oblečení, Valentýnský den apod. Pozoruhodnou akcí žákovského parlamentu byl **týden čtení pohádek mladším spolužákům ve školní družině**, který se setkal s velmi pozitivním ohlasem.

V letošním školním roce škola nově využila certifikované programy primární prevence poskytované Hope4kids, z. s. zvané **Etické dílny**. Programy zajímavou formou pomáhají předcházet rizikovému chování žáků. Jedná se o interaktivní programy, v nichž je využita pestrá škála didaktických metod – diskuse, hraní rolí, aktivity podporující spolupráci, tvořivost, zodpovědnost apod. programy jsou určeny pro žáky 1. – 9. ročníku. Programy probíhaly obvykle ve dvouhodinových blocích, delší byl projektový den „Minus na plus s Amosem“. Programy vedla kvalifikovaná lektorka. Ta rovněž poskytovala důkladnou a smysluplnou zpětnou vazbu třídním učitelům i členům školního poradenského pracoviště. Po posledním realizovaném programu se žáky proběhla závěrečná hodnotící schůzka mezi lektorkou, metodikem prevence, sociálními pedagogy a zástupkyní ředitele školy. Před tím ještě komunikovalo vedení školy dopad daných preventivních aktivit se všemi pedagogy.

Závěr a výhled na školní rok 2024/2025 – Etické dílny

- Nadále pokračovat ve vzájemné zpětné vazbě
- Na 1. stupni ponechat programy, a to včetně rozsahu
- Na 2. stupni programy zkrátit – ne delší než dvě vyučovací hodiny
- Předběžné stanovení témat s tím, že vše je variabilní a lektorka bude reagovat na konkrétní a aktuální potřeby jednotlivých třídních kolektivů

Posun v komunikaci se zákonnými zástupci žáků a se žáky – častější jednání ve složení rodič-žák-učitel – a to v oblasti výukové i v oblasti řešení problematického chování

Akce pořádané žáky pro žáky z různých tříd – práce školního parlamentu -např. Valentýnský den, den ve společenském oblečení, Hallowenský den, čtení pohádkových příběhů pro mladší spolužáky ve školní družině, divadelní představení žáků 5. třídy pro mladší spolužáky

B) Kvantitativní hodnocení

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence RCh	
Počet vzdělávacích aktivit	
Počet celkově proškolených pedagogů	
Počet hodin	

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence rizikového chování	1 + 6 Montessori	2	15

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence – Etické dílny		640	76
Interaktivní seminář			
Beseda			
Komponovaný pořad			
Pobytová akce – adaptační pobyt 6. ročníku	3	75	3 x 3 dny
Jiné – výtvarná dílna pro žáky 6. ročníku	2	75	12
- supervize ve 4. třídě (psycholog)	2	20	8
- intervence ve 3. odděl. škol. družiny	1	15	1

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní kroužky	9 x	
Víkendové akce školy – přespávání ve škole	3 x	
Jiné – sportovně turistický pobyt		
- Lyžařský výcvik		
- Cyklistický kurz		
- Vodácký kurz		

Výkaznictví SEPA	Škola využívá elektronické prostředí výkaznictví „preventivní aktivity“
------------------	---

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program